

Հաստատված է
«ՌԵՍՈ» Ապահովագրական ՓԲԸ
Խորհրդի կողմից
23/01/2015 թ.-ին

**ՀՐԴԵՀԻՑ, ԲՆԱԿԱՆ ԱՂԵՏՆԵՐԻՑ ԵՎ
ԳՈՒՅՔԻՆ ՀԱՍՎԱԾ ԱՅԼ
ՎՆԱՍՆԵՐԻՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ
ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ**

(ՌԵՍՈ-ՏՈՒՆ ԾՐԱԳՐԻ ՀԱՄԱՐ)
ՆՈՐ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Սահմանումներ	3
2.	Ապահովագրության օբյեկտները	4
3.	Ապահովագրական ռիսկեր, ապահովագրական պատահար	5
4.	Ապահովագրության տարածքը	15
5.	Ապահովագրական գումար	15
6.	Ապահովագրական սահմանաչափեր	15
7.	Ապահովագրավճար	16
8.	Չհատուցվող գումար (ֆրանշիզա)	16
11.	Ապահովագրավճարի վճարման կարգը	16
12.	Պայմանագրի կնքումը, գործողության ժամկետը եվ դադարեցումը	16
13.	Պայմանագրի գործողության ընթացքում ապահովագրական ռիսկի մեծացման հետեվանքները	18
14.	Կողմերի իրավունքներն ու պարտականությունները	19
15.	Վնասի չափի որոշման եվ ապահովագրական հատուցման վճարման կարգը	23
16.	Կրկնակի ապահովագրություն	25
17.	Սուբրոգացիա	25
18.	Վեճերի քննումը	26

1. ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐ

- 1.1. Ապահովագրող՝ «ՌԵՍՈ» Ապահովագրական Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն՝ ՀՀ օրենսդրության համապատասխան ստեղծված և ՀՀ տարածքում ոչ կյանքի ապահովագրություն և ոչ կյանքի վերաապահովագրություն իրականացնելու համար լիցենզավորված իրավաբանական անձ:
- 1.2. Ապահովադիր՝ Ապահովագրողի հետ ապահովագրության պայմանագիր կնքած գործունակ ֆիզիկական անձ:
- 1.3. Շահառու՝ Ապահովադրի կողմից ապահովագրության պայմանագրով ապահովագրական հատուցումներ ստանալու համար նշանակված իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձ:
- 1.4. Ապահովագրության օբյեկտ՝ Ապահովադրի կամ Շահառուի՝ ՀՀ օրենսդրությանը չհակասող գույքային շահերը, որոնք կապված են ապահովագրված գույքի, վերջինիս տնօրինման, տիրապետման և օգտագործման իրավունքների հետ:
- 1.5. Ապահովագրության պայմաններ (այսուհետ՝ Պայմաններ)՝ սույն Պայմանները, որոնց հիման վրա կնքվում է ապահովագրության պայմանագիրը:
- 1.6. Ապահովագրության պայմանագիր (այսուհետ՝ Պայմանագիր)՝ Ապահովադրի և Ապահովագրողի միջև գրավոր համաձայնություն, որի ուժով Ապահովագրողը պարտավորվում է Պայմանագրով սահմանված վճարի դիմաց Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու դեպքում հատուցել Ապահովադրին կամ այլ անձին, ում օգտին կնքվել է Պայմանագիրը: Պայմանագրի դրույթները սույն Պայմանների նկատմամբ գերակայող ուժ ունեն:
- 1.7. Ապահովագրական ռիսկ՝ դեպքի կամ իրադարձության տեղի ունենալու պատահականությամբ օժտված հավանականություն, որի ուժով իրականացվում է ապահովագրություն:
- 1.8. Ապահովագրական պատահար՝ Պայմանագրով նախատեսված դեպք կամ իրադարձություն, որի վրա հասնելու արդյունքում առաջանում է Պայմանագրով նախատեսված Ապահովագրական հատուցում վճարելու Ապահովագրողի պարտավորությունը:
- 1.9. Ապահովագրական գումար՝ Պայմանագրով սահմանված գումար, որի սահմաններում Ապահովագրողը պարտավորվում է ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու պարագայում, Պայմանագրով նախատեսված կարգով վճարել ապահովագրական հատուցում:
- 1.10. Ապահովագրավճար՝ Պայմանագրով սահմանված չափով և պայմաններով Ապահովադրի կողմից Ապահովագրողին ապահովագրության դիմաց տրվող վճար, որն Ապահովադիրը պարտավոր է վճարել Ապահովագրողին Պայմանագրով նախատեսված ժամկետներում և կարգով:
- 1.11. Չհատուցվող գումար (ֆրանշիզա)՝ Պայմանագրով նախատեսված վնասի այն մասն է, որը ենթակա չէ Ապահովագրողի կողմից հատուցման և կարող է սահմանվել ինչպես բացարձակ մեծությամբ, այնպես էլ Ապահովագրական գումարի կամ ապահովագրական հատուցման նկատմամբ հաշվարկվող տոկոսի միջոցով: Չհատուցվող գումարը վերաբերում է յուրաքանչյուր Ապահովագրական պատահարին և յուրաքանչյուր

- Ապահովագրական պատահարի դեպքում նվազեցվում է ապահովագրական հատուցումից:
- 1.11.1. Պայմանական չհատուցվող գումար, այս դեպքում Ապահովագրողն ազատվում է փաստացի վնասների կամ կորուստների հատուցման պարտականությունից, եթե այդ վնասը չի գերազանցում Պայմանագրով նախատեսված չհատուցվող գումարի չափը, և պարտավոր է վճարել հատուցումն ամբողջությամբ, եթե դրա մեծությունը գերազանցում է չհատուցվող գումարի չափը:
 - 1.11.2. Ոչ պայմանական չհատուցվող գումար, այս դեպքում Ապահովագրողն ազատվում է Պայմանագրում նշված չհատուցվող գումարի մասով հատուցում իրականացնելուց՝ անկախ վնասի կամ կորուստի ընդհանուր չափից:
 - 1.12. Ապահովագրական հատուցում՝ գումար, որն Ապահովագրողը պարտավորվում է վճարել Ապահովադրին՝ Ապահովագրական պատահարի ի հայտ գալու դեպքում: Ապահովագրական հատուցման գումարը չի կարող գերազանցել Ապահովագրական գումարի չափը:
 - 1.13. Ապահովագրության տարածք՝ տարածք, որտեղ տարածվում է Պայմանագրի իրավական ուժը և Պայմանագրում նշված Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու դեպքում Ապահովագրական հատուցում վճարելու Ապահովագրողի պարտավորությունը:
 - 1.14. Ապահովագրողի պատասխանատվության սահմանաչափ՝ գումար, որը չի գերազանցում Պայմանագրով սահմանված Ապահովագրական գումարը, և որի շրջանակներում Ապահովագրողը պարտավորվում է վճարել Ապահովագրական հատուցում Ապահովագրական պատահարի մեկ (յուրաքանչյուր) կամ բոլոր դեպքերի համար, որը տեղի է ունեցել Պայմանագրի գործողության ընթացքում:

2. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՕԲՅԵԿՏ

- 2.1. Սույն Պայմաններով ապահովագրության ենթակա են միայն բնակարաններ, առանձնատներ:
 - 2.1.1. Սույն օբյեկտներում ապահովագրության ենթակա է հետևյալ շարժական և անշարժ գույքը.
 - 1. Շենքերի, շինությունների կառույցների, բնակարանների կամ սենյակների կոնստրուկտիվ տարրերը, այդ թվում պատուհանների և դռների կոնստրուկցիաները (բացի միջսենյակայիններից), էլեկտրահաղորդալարերի ցանցը, ջեռուցման, ջրամատակարարման, կոյուղու, գազամատակարարման համակարգերի խողովակաշարերը: **(Բազմաբնակարան շենքերի առաջին հարկի բնակարանների կամ առանձնատների առաջին հարկի բոլոր պատուհանները պետք է ունենան ճաղավանդակ կամ ձայնաազդանշանային համակարգ),**
 - 2. Հարդարման տարրերը, այդ թվում՝ բոլոր ներքին և/կամ արտաքին երեսպատման և ներկարարական աշխատանքները, այդ թվում՝ ներքին հարդարման աշխատանքները, պատերի, հատակների, առաստաղների ծածկույթները,

ՀՐԴԵՀԻՑ, ԲՆԱԿԱՆ ԱՂԵՏՆԵՐԻՑ ԵՎ ԳՈՒՅՔԻՆ ՀԱՍՎԱԾ ԱՅԼ ՎՆԱՍՆԵՐԻՑ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

միջսենյակային դռների կառույցները, ներառյալ ապակեպատումը, միջսենյակային պատուհանային կոնստրուկցիաները,

3. Շարժական գույքը, որն իր մեջ ներառում է տնային և անձնական կենցաղի առարկաներ, այդ թվում՝ կահույք, կենցաղային առարկաներ, ներքին հարդարման առարկաներ և այլն (այսուհետ Շարժական գույք): **Սույն օրենսդր ապահովագրում է միայն <<ՆԵՐՆՈՒԺՄԱՆ ՄԻՋՈՑՈՎ ԳՈՂՈՒԹՅՈՒՆ, ԿՈՂՈՊՈՒՏ>> և <<ԵՐՐՈՐԴ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱԿԱՕՐԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ>> ռիսկերից:**

2.2. Բոլոր դեպքերում ապահովագրման ենթակա չեն՝

1. կանխիկ փողը՝ ՀՀ դրամով և արտարժույթով, անհրաժեշտ վճարային համակարգերով վճարման համար նախատեսված պլաստիկ քարտերը,
2. բաժնետոմսերը, փոխառության տոմսերը և այլ արժեթղթեր,
3. ձեռագրերը, նախագծերը, գծագրերը և այլ փաստաթղթերը, հաշվապահական և գործառնական այլ մատյանները,
4. մոդելները, մակետները, նմուշները, ձևաթղթերը և այլն,
5. ձուլակտորներով թանկարժեք մետաղները և թանկարժեք քարերը՝ առանց շրջանակների,
6. համակարգչային տեխնիկական կրիչների և նմանատիպ համակարգերի վրա պարունակվող տեղեկատվությունը,
7. պետական մարմիններում գրանցման ենթակա տրանսպորտային միջոցները,
8. Ապահովադրի (Շահառուի) սեփականությունը չհանդիսացող կամ վարձակալված, և Ապահովագրության տարածքում գտնվող շարժական գույքը,
9. Ապահովագրության տարածքում՝ բաց երկնքի տակ պահվող կամ բաց կառույցների/ծածկերի ներսում գտնվող շարժական գույքը, նույնիսկ եթե այն պաշտպանված է փափուկ նյութերով (պարուսինով, թաղանթով, փշովի կոնստրուկցիայով և նմանատիպ այլ միջոցներով),
10. կենդանիները,
11. վթարային, խարխուլ կամ կապիտալ վերանորոգման ենթակա դուրս գրված շենքերն ու շինությունները,
12. սննդամթերքը, ոգելից խմիչքները և ծխախոտը, օծանելիքները, կոսմետիկ միջոցները,
13. գույքը, որը գտնվում է այնպիսի գոտում, որին սպառնում են փլուզումներ, սողանքներ, ջրհեղեղներ, ինչպես նաև ռազմական գործողությունների կամ բնական աղետների գոտում՝ նման վտանգի մասին սահմանված կարգով հայտարարելու պահից սկսած, եթե նման հայտարարությունն արվել էր Պայմանագրի կնքումից առաջ,
14. ՀՀ օրենսդրության համապատասխան շրջանառությունից հանված կամ սահմանափակ շրջանառվող այլ գույքը:

3. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐ

3.1. «ՀՐԴԵՋ, ԿԱՅԾԱԿԻ ՀԱՐՎԱԾ, ԳԱԶԻ ՊԱՅԹՅՈՒՆ»

Սույն ռիսկի գծով հատուցվում են հետևյալ վնասները.

ՀՐԴԵՀԻՑ, ԲՆԱԿԱՆ ԱՂԵՏՆԵՐԻՑ ԵՎ ԳՈՒՅՔԻՆ ՀԱՍՎԱԾ ԱՅԼ ՎՆԱՍՆԵՐԻՑ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

1. ապահովագրված գույքի վրա կրակի, վառվող ապրանքի, տաք գազերի, հրդեհի ընթացքում բարձր ջերմաստիճանի ազդեցության հետևանքով առաջացած վնասները,
2. կայծակից առաջացած էլեկտրական պարպման (կայծակի հարված) ազդեցության հետևանքով ապահովագրված գույքին պատճառված վնասները,
3. ապահովագրված գույքի վրա հրդեհի մարման և կանխարգելման նպատակով օգտագործված կրակմարիչ միջոցների ազդեցության հետևանքով առաջացած վնասները,
4. գազի պայթյունի հետևանքով առաջացած վնասները:

- Սույն Պայմանների շրջանակներում **հրդեհ** ասելով պետք է հասկանալ կրակի վառման և պահպանման հատուկ վայրերից դուրս առաջացած անվերահսկելի կրակը, այդ թվում նաև 3-րդ անձանց կողմից կանխամտածված այրումը, որն ունակ է ինքնուրույն տարածվելու և նյութական վնաս հասցնելու:
- Սույն Պայմանների շրջանակներում **կայծակի հարվածն** իրենից ներկայացնում է ամպրոպից առաջացած էլեկտրական լիցք, որի դեպքում էլեկտրականությունը ջերմային, մեխանիկական և էլեկտրական ազդեցություն է թողնում ապահովագրված գույքի վրա:
- Սույն Պայմանների շրջանակներում **պայթյունն** իրենից ներկայացնում է կարճատև ժամանակահատվածում սահմանափակ ծավալով մեծ էներգիայի նպատակային անջատման գործընթաց, որը պայմանավորված է գազերի ընդարձակման հատկությամբ:

3.1.1. «ՀՐԴԵՀ, ԿԱՅԾԱԿԻ ՀԱՐՎԱԾ, ԳԱԶԻ ՊԱՅԹՅՈՒՆ» ռիսկի գծով ապահովագրական պատահար չի համարվում և հատուցման ենթակա չէ.

1. վնասը, որն առաջացել է ապահովագրված գույքը տեխնոլոգիական գործընթացին համապատասխան (օրինակ՝ չորացում, եփում, արդուկում, տապակում, ջերմային մշակում կամ մետաղների հալեցում) կրակով, ջերմությամբ մշակելու կամ այլ ջերմային ազդեցության ենթարկելու հետևանքով՝ դրա հատկությունները փոխելու նպատակով,

3.2. «ՋՐԻՑ ԱՌԱՋԱՑԱԾ ՎՆԱՍ»

Սույն ռիսկի գծով հատուցվում է միայն՝

- 3.2.1. Ապահովադրին (Շահառուին) չպատկանող տարածքներում՝ ապահովագրված տարածքից դուրս տեղի ունեցած, ջրամատակարարման, ջեռուցման, կոյուղու և հակահրդեհային համակարգերի վթարի հետևանքով Ապահովագրված գույքին նշված համակարգերի ջրի կամ գոլորշու հասցրած վնասները: Սույն վնասը կրելու դեպքում Ապահովադրիը պարտավոր է համատիրությունից կամ այլ պատասխանատու մարմնից ներկայացնել վնասի առաջացման պատճառի և դրա աղբյուրի վերաբերյալ տեղեկատվական փաստաթուղթ: Հակառակ պարագայում դեպքը ապահովագրական պատահար չի համարվի և ապահովագրական հատուցման հայտը կմերժվի:

3.2.2. «ՋՐԻՑ ԱՌԱՋԱՑԱԾ ՎՆԱՍ» ռիսկի գծով դեպքը Ապահովագրական պատահար չի համարվում և հատուցման ենթակա չէ.

1. եթե վնասը հետևանք չէ սույն Պայմանների 3.2.1. կետում նշված պատճառների՝ կամ վնասը պատճառվել է ապահովագրված տարածքների մաքրման, ջրհեղեղների, խորտակման կամ ստորգետնյա ջրերի մակարդակի բարձրացման արդյունքում,
2. ապահովագրության վայր հանդիսացող տարածքի կտուրի և/կամ միջբլոկային (միջպանելային) կարերով կամ չփակված պատուհաններով, դռներով և այլ անցքերով անձրևի, ձյան, որոտի, կեղտի ներթափանցման հետևանքով առաջացած վնասը,
3. Ապահովագրված տարածքի վերանորոգման կամ վերակառուցման արդյունքում առաջացած վնասը,
4. Ապահովագրված տարածքից դուրս գտնվող խողովակաշարերի և դրանց հետ կապված համակարգերի և սարքերի մշակման կամ փոխարինման հետ կապված ծախսերը,
5. Ապահովադրի կողմից վթարային կամ հնացած ջրատարի, ջեռուցման, կոյուղու և հրդեհային համակարգերի շահագործման, Ապահովադրի կողմից այդ համակարգերի շահագործման նորմատիվային ժամկետները խախտելու կամ չպահպանելու դեպքում առաջացած վնասը,
6. Ապահովագրված օբյեկտի տանիքին հասցված վնասը **հատուցման ենթակա է միայն եթե տանիքը մետաղյա է և պատճառված վնասի հետևանքով անհնարին է դարձել դրա հետագա նպատակային օգտագործումը.**
7. Եթե քամին վնասել է տանիքը որի հետևանքով անձրևաջրի կամ ձյան կամ կարկուտի հալոցքի ջրերը ապահովագրված տարածք /առանձնատուն, բնակարան/ ներթափանանցելու հետևանքով պատճառվել է վնաս:
8. տարածքների ներսում երկարատև խոնավության հետևանքով առաջացած վնասը (բորբոս, սունկ և այլն):

3.2.3. «ՋՐԻՑ ԱՌԱՋԱՑԱԾ ՎՆԱՍ» ռիսկից ապահովագրվելու ընթացքում Ապահովադիրը պարտավոր է՝

1. Ապահովագրության վայրում ապահովել ջրամատակարարման, ջեռուցման և հակահրդեհային համակարգերի համապատասխան շահագործումը, ժամանակին դրանց սպասարկումը և մշակումը,
2. եթե շինությունների շահագործման ընթացքում շրջակա օդի ջերմաստիճանը բացասական է, անհատական ջեռուցման համակարգում կիրառել այնպիսի հեղուկներ, որոնք չեն սառչում շրջակա օդի -40°C լինելու դեպքում,
3. շենքերի, շինությունների անհատական ջեռուցման համակարգի շահագործման ընդմիջման ժամանակ շրջակա օդի ցածր ջերմաստիճանի դեպքում, դատարկել համակարգում եղած ջուրը:

3.3. «ՏԱՐԵՐԱՅԻՆ ԱՂԵՏՆԵՐ»

3.3.1. Սույն ռիսկի գծով հատուցվում է՝

ՀՐԴԵՀԻՑ, ԲՆԱԿԱՆ ԱՂԵՏՆԵՐԻՑ ԵՎ ԳՈՒՅՔԻՆ ՀԱՍՎԱԾ ԱՅԼ ՎՆԱՍՆԵՐԻՑ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

1. երկրաշարժի, հրաբխի ժայթքման հետևանքով առաջացած վնասները,
 2. մրրիկի, փոթորկի, բքի հետևանքով առաջացած վնասները,
 3. ցունամիի հետևանքով առաջացած վնասները,
 4. քարահոսքի, ձնահոսքի, ցեխահոսքի հետևանքով առաջացած վնասները,
 5. կարկուտի հետևանքով առաջացած վնասները:
 - Երկրաշարժ՝ երկրաֆիզիկական վտանգավոր երևույթ է, որն արտահայտվում է երկրակեղևի կտրուկ տատանումներով և ցնցումներով՝ ժամանակի շատ կարճ տևողության ընթացքում՝ Երկրաշարժ առաջանում է երկրակեղևում կամ վերին միջակա երկրապատյանում հանկարծակի տեղաշարժերի ու խզվածքների հետևանքով եւ առաձգական (սեյսմիկ) տատանումների ձևով հաղորդվում է մեծ հեռավորությունների վրա՝
 - Հրաբխիորդվում է՝ հրաբխային գործընթաց, որն ուղեկցվում է հրաբխի խառնարանից գազերի, քարերի, մոխրի և մագմայի եռման արտահոսքով:
 - Փոթորիկ՝ Ավերիչ ուժգնությամբ եւ զգալի երկարատևությամբ քամի, որի արագությունը գերազանցում է 32մ/վ:
 - Մրրկայուն՝ Ավերիչ ուժ ունեցող ուժեղ մեծածավալ մթնոլորտային պտտահողմ՝ մոտ 1000մ տրամագծով, որտեղ օդի պտտային արագությունը հասնում է 100 մ/վ:
 - Ցունամի՝ մեծ բարձրության ծովային ալիքներ (մինչև մի քանի տասնյակ մետր), որոնք առաջանում են ծովի հատակի տեղաշարժի հետևանքով՝ երկրաշարժերի, սողանքների և հրաբխի ժայթքման արդյունքում:
 - Քարահոսք՝ Լեռների եւ ձորերի զառիվայր ու զառիթափ լանջերից խոշոր, հաճախ հսկայական չափերի ապարազանգվածների պոկումն ու փլուզումը, որն առաջանում է գլխավորապես լեռնային ապարների հողմահարության ընթացքների և մակերևութային ու ստորգետնյա ջրերի ներգործությունից դրանց կապակցվածության թուլացման հետևանքով:
 - Ձնահոսք՝ ձյան զանգված, որն ընկնում կամ սահում է լեռնալանջերից ավելի քան 20 մ/վ արագությամբ:
 - Ցեխահոսք՝ ցեխային կամ ցեխաքարային հոսանքներ, որոնք հանկարծակի առաջանում են լեռնային գետերի ակունքներում հեղեղումների պատճառով՝ առատ տեղումների և ինտենսիվ ձնհալքի արդյունքում:
 - Կարկուտ՝ մթնոլորտային տեղումների տարատեսակ, որն արտահայտվում է երկնքից թափվող տարբեր չափի սառցե գոյացությունների տեսքով:
- 3.3.2. Երկրաշարժից, սողանքից, գրունտի նստվածքից վնասները հատուցման ենթակա են միայն այն դեպքում, եթե ապահովագրված շենքերի և շինությունների նախագծման, շինարարության և շահագործման ժամանակ պատշաճ կերպով

ՀՐԴԵՀԻՑ, ԲՆԱԿԱՆ ԱՂԵՏՆԵՐԻՑ ԵՎ ԳՈՒՅՔԻՆ ՀԱՍՎԱԾ ԱՅԼ ՎՆԱՍՆԵՐԻՑ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

հաշվի են առնվել այդ շենքերի ու շինությունների տեղանքի սեյսմիկ և երկրաբանական պայմանները:

3.3.3. Փոթորկից, մրրկասյունից առաջացած վնասները հատուցվում են միայն այն դեպքում, եթե վնաս պատճառած քամու արագությունը գերազանցել է 32 մ/վ և հաստատված է ՀՀ համապատասխան հիդրոմետ ծառայության տեղեկանքով:

3.3.4. «ՏԱՐԵՐԱՅԻՆ ԱՂԵՏՆԵՐ» ռիսկի գծով ապահովագրական ռիսկ, Ապահովագրական պատահար չեն համարվում և հատուցման ենթակա չեն հետևյալ վնասները.

1. վնասը, որն առաջացել է պայթյունային աշխատանքներից, փոստրակներից կամ քարհանքերից գրունտի հանման, հողային կամ շինմոնտաժային աշխատանքների, ինչպես նաև օգտակար հանածոների արդյունահանման և մշակման արդյունքում,
2. ապահովագրված գույքի վնասվածք, կորուստ, ոչնչացում, որը տեղի է ունեցել մրրիկի, փոթորկի, բքի, ուժեղ քամու կամ օդային զանգվածների այլ շարժի արդյունքում, որը մթնոլորտում բնական պրոցեսների հետևանք է, եթե քամու արագությունը չի գերազանցել 32 մ/վրկ,
3. ապահովագրության տարածքներ չփակված պատուհաններով, դռներով, տանիքի անցքերով անձրևի, ձյան, որոտի, կեղտի ներթափանցման հետևանքով առաջացած վնասը, եթե նույնիսկ այդ անցքերը առաջացել են բքի, փոթորկի կամ մրրկասյան հետևանքով,
4. տարերային աղետների արդյունքում ջրի ազդեցության հետևանքով առաջացած այլ վնասները, շենքերի, շինությունների և կառույցների խարխուլ լինելու հետևանքով դրանց, ինչպես նաև այդ խարխուլ շենքերում, շինություններում և կառույցներում ապահովագրված գույքին հասցված վնասը:
5. Ապահովագրված օբյեկտի տանիքին հասցված վնասը **հատուցման ենթակա է միայն եթե տանիքը մետաղյա է:**

Կապիտալ վերանորոգման կամ այլ պատճառներով անավարտ շինարարությամբ շենքերն ու շինությունները, որոնք երկարաժամկետ ազատվել են դրանք ուղիղ նշանակությամբ օգտագործող անձանց կողմից, «ՏԱՐԵՐԱՅԻՆ ԱՂԵՏՆԵՐ» ռիսկի գծով ապահովագրության չեն ընդունվում: Ապահովադիրը պարտավոր է անհապաղ տեղեկացնել Ապահովագրողին ապահովագրված շենքերի, շինությունների և կառույցների՝ կապիտալ վերանորոգում իրականացնելու կամ դրանք այլ պատճառներով ավելի քան 60 օրով ազատելու վերաբերյալ:

3.4. «ՆԵՐԽՈՒԺՄԱՆ ՄԻՋՈՑՈՎ ԳՈՂՈՒԹՅՈՒՆ, ԿՈՂՈՊՈՒՏ»

3.4.1. Սույն ռիսկի գծով հատուցվում է հետևյալի արդյունքում առաջացած վնասը.

1. ներխուժման միջոցով գողություն,
2. կողոպուտ,
3. ավազակություն:

- Պայմանագրի շրջանակներում ներխուժման միջոցով գողությունն ասելով՝ հասկացվում է ապահովագրված գույքի գաղտնի հափշտակությունը, այսինքն՝ գույքի ապօրինի անվերադարձ առգրավումը, որը կապված է երրորդ անձանց պատկանող փակ տարածություն կամ ապահովագրության տարածքի սահմաններում այլ տարածք մուտք գործելու հետ:

3.4.2. Սույն Պայմանների շրջանակներում ներխուժման միջոցով գողությունը տեղի ունի, եթե հանցագործը.

1. ներխուժում է ապահովագրված տարածքներ, կոտրելով դռները կամ պատուհանները՝ կիրառելով ագռավուկներ կամ կեղծ բանալիներ կամ այլ տեխնիկական միջոցներ: Կեղծ են համարվում այն բանալիները, որոնք պատրաստված են բնօրինակ բանալիներից օգտվելու իրավունք չունեցող անձանց կողմից, վերջիններիս հանձնարարությամբ կամ իմացությամբ: Ապահովագրության տարածքում միայն գույքի անհետացման փաստը բավարար չէ կեղծ բանալիների օգտագործումն ապացուցելու համար: Ագռավուկների, կեղծ բանալիների և այլ տեխնիկական միջոցների օգտագործման հաստատում է համարվում իրավապահ մարմինների կողմից կազմված և տվյալ փաստը հաստատող պաշտոնական եզրակացությունը,
 2. ապահովագրված տարածքների սահմաններում կոտրում է առարկաներ, որոնք օգտագործվում են գույքի պահեստների կարգավիճակով կամ բացում է դրանք ագռավուկների կամ կեղծ բանալիների կամ այլ տեխնիկական միջոցների օգնությամբ: Տարածքներում, որոնք ծառայողական կամ տնտեսական նպատակներով բացի Ապահովադրից, օգտագործվում են նաև երրորդ անձանց կողմից, ապահովագրությունը գործում է միայն, եթե այն նախատեսված է Պայմանագրով:
 3. օգտագործելով 1-ին ենթակետում նշված միջոցները փակ տարածություններից, ուր նա ավելի վաղ ներթափանցել է սովորական ճանապարհով և շարունակել է մնալ այնտեղ մինչև դրանց փակվելը առևանգում է առարկաներ կամ փակ տարածություններից առևանգում է առարկաներ հատուկ սարքավորումների և սարքերի միջոցով՝ առանց բուն տարածք ներխուժելու:
 4. վնասում է շենքի կոնսրուկտիվ տարրերը (պատեր, առաստաղ, հատակ, տանիք, դռներ, պատահուններ և այլն):
 - Պայմանագրի շրջանակներում «Կողոպուտ» ասելով հասկացվում է ապահովագրված գույքի բացահայտ հափշտակությունը, այդ թվում իրականացված հետևյալ ճանապարհով.
1. Ապահովագրված գույքը բռնագրավելու համար Ապահովադրի կամ նրա մոտ ընտանիքի անդամների նկատմամբ նրանց դիմադրությունը ճնշելու նպատակով կյանքի կամ առողջության համար ոչ վտանգավոր բռնության կիրառման ճանապարհով,
 2. Ավազակությունը ապահովագրված գույքը հափշտակելու նպատակով հարձակում է, որը կատարվել է Ապահովադրի կամ նրա ընտանիքի

անդամների կյանքի կամ առողջության համար վտանգավոր բռնություն գործադրելով կամ դա գործադրելու սպառնալիքով:

3.4.3. Ապահովագրողը հատուցում է ապահովագրված գույքին հասցված այն վնասը, որն առաջացել է գույքի ապահովագրության տարածքումՆերխուժման միջոցով գողություն ռիսկի գծով ապահովագրության դեպքում Ապահովադիրը պարտավոր է.

1. Ապահովագրված տարածքներում Ապահովադրի և նրա հետ բնակվող ընտանիքի անդամների բացակայության ժամանակ ապահովել մուտքի, ավտոտնակների, դռների և բոլոր պատուհանների կողպումը:

3.4.4. Կոտրանքով գողությունից կամ կողոպուտից գույքն ապահովագրելու դեպքում ապահովագրական ռիսկի ավելացում է համարվում.

1. ապահովագրված տարածքներում բնակիչների երկարատև (ավելի քան 40 օր անդադար) բացակայությունը,

2. շենքերի և տարածքների վերանորոգումը և վերակառուցումը, որոնցում գտնվում է ապահովագրված գույքը, ինչպես նաև անմիջականորեն հարող շենքերի և տարածքների վերանորոգումը կամ այդպիսի շենքերում շինարարական փայտամածների կամ ամբարձիչների տեղակայումը,

3. պահակային ահազանգման համակարգի անսարքությունը բնակարանում, շենքում կամ շինությունում,

4. ապահովագրված տարածքներում Ապահովադրի կողմից կողպեքների անհապաղ փոփոխման միջոցների չձեռնարկումը, եթե այդպիսի կողպեքների բանալիներն ավելի վաղ կորել են:

3.4.5. «ՆԵՐԻՆՈՒԺՄԱՆ ՄԻՋՈՑՈՎ ԳՈՂՈՒԹՅՈՒՆ, ԿՈՂՈՊՈՒՏ» ռիսկի գծով ապահովագրական ռիսկ, ապահովագրական պատահար չի համարվում և հատուցման ենթակա չէ հետևյալի արդյունքում պատճառված վնասը.

1. Ապահովադրի հետ համատեղ բնակվող, համատեղ տնտեսություն վարող անձանց կողմից գողություն, կողոպուտ կամ ավազակություն իրականացնելու դեպքում,

2. Ապահովադրի մոտ աշխատող անձանց կողմից գողություն, կողոպուտ կամ ավազակություն իրականացնելու դեպքում,

3. ապահովագրված օբյեկտի վրա տեղակայված անջատված կամ անսարք անվտանգության համակարգի դեպքում տեղի ունեցած գողության,

4. շինությունից դուրս (տանիքի վրա, շինությունների պատերի արտաքին մասերի վրա, տնամերձ հողամասի տարածքի վրա) գտնվող գույքի գողությունը ապահովագրված գույքի պակասորդի, անհետացման, կորստի, եթե դա տեղի է ունեցել կոտրանքով գողության, կողոպուտից կամ ավազակությունից տարբերվող այլ եղանակով տեղի ունեցած հափշտակության արդյունքում:

5. հափշտակում է իր գործառութային նշանակության ուժով պայմանավորված՝ ապահովագրված տարածքների սահմաններից դուրս գտնվող գույքը (օրինակ՝ էլեկտրահաղորդալարեր, կապի գծեր, ալեհավաքներ), այսինքն ներխուժման միջոցով գողություն է համարվում նաև ապահովագրված գույքի գաղտնի առևանգումը առանց ապահովագրված տարածք ներխուժելու, երբ

իրականացվում է երրորդ անձի կողմից ամրացման տարրերի դեմոնտաժի, վնասման կամ կոնստրուկցիայի տարրերի վնասման ճանապարհով, միայն եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ:

3.5. «ԵՐՐՈՐԴ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱԿԱՕՐԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»

3.5.1. Սույն ռիսկի գծով հատուցվում է երրորդ անձանց գործողությունների հետևանքով ապահովագրված գույքին պատճառված վնասը, որը ՀՀ գործող քրեական օրենսդրության համաձայն որակվում է որպես.

1. գույքի դիտավորությամբ ոչնչացում կամ վնասում,
2. ավազակություն,
3. վանդալիզմ:

3.5.2. «ԵՐՐՈՐԴ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱԿԱՕՐԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ» ռիսկի գծով ապահովագրական ռիսկ, ապահովագրական պատահար չի համարվում և հատուցման ենթակա չէ հետևյալ դեպքերում առաջացած վնասը, որն առաջացել է հետևալ ազդեցությունների արդյունքում.

1. ապահովագրված գույքի քանակի նվազեցման, անհետացման, կորստի կամ յուրացման,
2. ապահովագրված շենքերի փլուզում, ապահովագրված շենքերում, շինություններում, կառույցներում և բնակարաններում ճաքերի և այլ թերությունների առաջացում, ապահովագրված շենքի վերանորոգում կամ վերակառուցում, այդ թվում՝ հարևան շենքերում իրականացվող վերանորոգում և վերակառուցում, ապահովագրության տարածքում կամ նրա մոտակայքում հողային կամ շինմոնտաժային աշխատանքների անցկացում, եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ,
3. երրորդ անձանց կողմից այն ապահովագրված գույքի նկատմամբ հակաօրինական գործողությունների իրականացում, որը փոխանցվել է Ապահովադրի կողմից այդ անձանց վարձակալության, լիզինգի կամ այլ պայմանագրով,
4. ցանկացած պատճառով ջերմաստիճանի փոփոխություն, էլեկտրաէներգիայի, ջրի, գազի և ջեռուցման մատակարարման խափանում,
5. վարակ, աղտոտում կամ կոռոզիա,
6. ապահովագրված գույքի վրա նկարելը, նկարների փակցումը, գրելը, գրությունների փակցումը, պաստառների սոսնձումը և այլ նմանատիպ գործողությունների իրականացումը:

3.6. «ԲԱԽՈՒՄ, ՀԱՐՎԱԾ»

3.6.1. Սույն ռիսկի գծով հատուցվում է վնասը, որն առաջացել է.

1. տրանսպորտային միջոցների բախման հետևանքով,
2. ծառերի կամ այլ առարկաների վայր ընկնելու հետևանքով,
3. թռչող սարքերի կամ դրանց մասերի վայր ընկնելու հետևանքով,

3.6.2. «ԲԱԽՈՒՄ, ՀԱՐՎԱԾ» ռիսկի գծով ապահովագրական ռիսկ, ապահովագրական պատահար չի համարվում և հատուցման ենթակա չէ հետևյալի արդյունքում առաջացած վնասը.

1. հարվածների և բախումների, որոնց պատճառ են հանդիսացել Ապահովադրին կամ Շահառուին կամ իրենց ընտանիքների անդամներին կամ իրենց մոտ աշխատող անձանց պատկանող, ինչպես նաև նշված անձանց մոտ ժամանակավոր օգտագործման մեջ գտնվող տրանսպորտային միջոցները, կենդանիները կամ թռչող սարքերը,
2. սողանքի, գրունտի նստելու, հյուսի, քարահոսքի, ձնահոսքի, ցեխահոսքի, տեղանքի հեղեղման, պայթյունային աշխատանքների, փոտրակներից կամ քարհանքներից գրունտի հանման, հողային կամ շինմոնտաժային աշխատանքների, ինչպես նաև օգտակար հանածոների արդյունահանման և մշակման հետևանքով,
3. վարակի, աղտոտման կամ կոռոզիայի,
4. տարերային աղետի, գողության, երրորդ անձանց հակաօրինական գործողությունների:

3.7. «ԱՊԱԿԻՆԵՐԻ ԿՈՏՐՈՒՄ»

3.7.1. Սույն ռիսկի գծով հատուցվում է վնասը, որն առաջացել է շենքերի կր շինությունների ապակյա տարրերի կոտրման հետևանքով:

3.7.2. Սույն ռիսկի գծով կարող են ապահովագրվել Պայմանագրում թվարկված շենքերի և շինությունների հետևյալ ապակյա տարրերը՝ դրված շրջանակների մեջ կամ մոնտաժված իրենց ամրացման տեղում.

1. դռների և պատուհանների ապակիները,
2. ցուցափեղկերը,

3.7.3. Ապահովադիրը պարտավոր է.

1. Թույլ չտալ ապահովագրված ապակիների սառցապատումը կամ հալեցումը տաքացնող սարքավորումների, ինչպես նաև եռման ջրի միջոցով,
2. Տեղադրել ջեռուցման սարքերը, սալօջախները կամ գովազային լուսային սարքավորումները ապահովագրված ապակիներից 30սմ ոչ պակաս հեռավորության վրա:

3.7.4. «ԱՊԱԿԻՆԵՐԻ ԿՈՏՐՈՒՄ» ռիսկի գծով Ապահովագրական պատահար չեն համարվում և հատուցման ենթակա չեն այն վնասները, որոնք առաջացել են՝

1. ապահովագրված ապակյա տարրերի սխալ տեղադրման արդյունքում առաջացած ճաքերի, ինչպես նաև ապահովագրված ապակյա տարրերի մոնտաժի, դեմոնտաժի, վերանորոգման, փոխադրման ժամանակ առաջացած ճաքերի հետևանքով,
2. ապակիների հղկված մակերևույթների կամ հայելային ծածկույթների վրա քերծվածքների առաջացման հետևանքով,
3. ապահովագրված ապակիների պատահական կամ մտադրված ներկման հետևանքով,
4. Ապահովադրի կողմից պայմանների 3.7.3. կետում նշված պարտականությունների չկատարման հետևանքով:

5. Ապահովադրի կամ Շահառուի կամ իրենց ընտանիքների անդամների կամ իրենց մոտ աշխատող անձանց կողմից:
- 3.8. Մի քանի պատահարները միասին, որոնք տեղի են ունեցել միաժամանակ համարվում են մեկ ապահովագրական պատահար, եթե այդ դեպքերն ունեն միևնույն առաջացման պատճառը:
- 3.9. Ապահովագրական պատահար չի համարվում և հատուցման ենթակա չէ վնասը, որն առաջացել է սահաբեկչական, դիվերսիոն գործողությունների արդյունքում
- 3.10. Ապահովագրական ռիսկ և Ապահովագրական պատահար չի համարվում՝
 1. բազմաբնույթ ռազմական գործողությունների, զորաշարժերի, միջոցառումների և դրանց հետևանքների, քաղաքացիական պատերազմի, հասարակության կողմից տարբեր ընդվզումների, գործադուլների, առգրավման, բռնագրավման, աշխատանքի ընդհատման, ձերբակալության, քաղաքացիական կամ ռազմական իշխանությունների կարգադրությամբ գույքի ոչնչացման կամ վնասման, պարտադիր ազգայնացման, հատուկ կամ արտակարգ դրության հայտարարման դեպքում առաջացած վնասը,
 2. միջուկային պայթյունի, ռադիացիայի կամ ռադիոակտիվ վարակման հետևանքով առաջացած վնասը,
 3. Ապահովադրի (Շահառուի), ինչպես նաև այն անձի կողմից, ում (Ապահովադրի իմացությամբ) տիրապետության տակ է գտնվում ապահովագրված գույքը, ապահովագրված գույքի, ինչպես նաև ապահովագրված գույքի տեղակայման շենքերում, կառույցներում և շինություններում հակահրդեհային անվտանգության կանոնների, պահպանման, շահագործման, տեխնիկական սպասարկման կանոնների խախտման կամ չպահմանման արդյունքում առաջացած վնասը,
 4. Ապահովադրի (Շահառուի) կամ նրա ընտանիքի անդամների, ինչպես նաև այն անձանց, ովքեր գտնվում են աշխատանքային կամ քաղաքացիաիրավական հարաբերությունների մեջ Ապահովադրի (Շահառուի) հետ, գործողությունների /այդ թվում՝ անփութության/ արդյունքում առաջացած վնասը,
 5. Ապահովադրի (Շահառուի) բարոյական վնասը, բաց թողնված օգուտը, եկամտի կորուստը և այլ կողմնակի վնասները,
 6. ապահովագրված գույքի ինքնահրկիզման, կոռոզիայի, փտման, խմորման, բնական մաշվածության կամ այլ բնական պրոցեսների արդյունքում առաջացած վնասը,
 7. էլեկտրաէներգիայի մատակարարման դադարեցման կամ տատանման արդյունքում առաջացած վնասը,
 8. կոնստրուկցիաների քանդվելու, շենքերի, շինությունների, կառույցների կամ դրանց մասերի փլուզման արդյունքում ապահովագրված գույքին պատճառված վնասը, եթե դա չի առաջացել Ապահովագրական պատահարի հետևանքով,
 9. 3.3. կետում թվարկված ապահովագրության ոչ ենթակա գույքին պատճառված վնասը
 10. Ապահովադրին (Շահառուին) սեփականության իրավունքով կամ այլ օրինական հիմքերով չպատկանող գույքին պատճառված վնասը,
 11. Ապահովադրի (Շահառուի), երրորդ անձանց հետ պայմանագրային հարաբերություններից բխող հանգամանքների արդյունքում առաջացած վնասը,

12. Ապահովադրի (Շահառուի) կողմից ոչ անօրինական գործողությունների իրականացման արդյունքում առաջացած վնասը:

4. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԸ

- 4.1. Գույքը համարվում է ապահովագրված միայն այն վայրում (տարածքներում, շենքերում, շինություններում կամ հողակտորների վրա), որը նշված է Պայմանագրում:
- 4.2. Եթե ապահովագրված գույքը կամ նրա մի մասը հեռացվում է ապահովագրության տարածքից, ապա ապահովագրված գույքի կամ նրա մի մասի վնասները, որոնք առաջացել են դրա փաստացի տեղափոխման պահից չեն հատուցվում:

5. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐ

- 5.1. Ապահովագրական գումարը նշվում է Պայմանագրում:
- 5.2. Պայմանագրով կարող է սահմանվել Ապահովագրական գումար `
 - 1. 500 000 ՀՀ դրամ:
 - 2. 1 000 000 ՀՀ դրամ:
 - 3. 2 000 000 ՀՀ դրամ:
- 5.3. Ապահովագրական հատուցման վճարումից հետո Ապահովագրական գումարը նվազում է վճարված հատուցման չափով:

6. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՄԱՀՄԱՆԱՉԱՓԵՐ

- 6.1. Մույն Պայմանների համաձայն կիրառվում են հատուցումների վճարման սահմանաչափեր `
 - 1. «ԶՐԻՑ ԱՌԱՋԱՑԱԾ ՎՆԱՍ» – Պայմանագրով սահմանված Ապահովագրական գումարի 20% չափով.
 - 2. «ՏԱՐԵՐԱՅԻՆ ԱՂԵՏՆԵՐ» - Պայմանագրով սահմանված Ապահովագրական գումարի 50% չափով.
 - 3. «Ապակիների կտորում» ռիսկից ապահովագրելու սահմանափակումները. Տվյալ ռիսկի գծով սահմանված են հետևյալ հատուցման սահմանափակումները, ըստ ընտրած ծրագրի `

Էկոնոմ	50 000 ՀՀ դրամ
Ստանդարտ	60 000 ՀՀ դրամ
Օպտիմալ	70 000 ՀՀ դրամ

- 4. «Կոտրանքով գողություն, կողոպուտ» և «Երրորդ անձանց հակաօրինական գործողություններ» ռիսկերից ապահովագրելու սահմանափակումները:
 - 1. Շարժական գույքը տվյալ ռիսկերից ապահովագրելիս ապահովագրական գումարը չի կարող գերազանցել 100 000 ՀՀ դրամը:

7. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱՎՃԱՐ

7.1. Սույն Պայմանների համաձայն Պայմանագիրը 1 (մեկ) տարով կնքելու դեպքում ապահովագրավճարը կազմում է՝

Ապահովագրական ծրագիր	Ապահովագրական գումար (ՀՀ դրամ)	Ապ. Վճար (ՀՀ դրամ) 30000 չհատուցվող գումարով
Էկոնոմ	500 000	5 000
Ստանդարտ	1 000 000	7 000
Օպտիմալ	2 000 000	12 000

8. ԶՀԱՏՈՒՑՎՈՂ ԳՈՒՄԱՐ (ՖՐԱՆՇԻԶԱ)

8.1. «ՌԵՍՈ-ՏՈՒՆ» ծրագիրը գործում է չհատուցվող գումար 30 000 ՀՀ դրամ:

9. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱՎՃԱՐԻ ՎՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

- 9.1. Ապահովագրավճարը վճարվում է միանվագ՝ կանխիկ կամ Ապահովագրողի հաշվարկային հաշվին անկանխիկ փոխանցման միջոցով:
- 9.2. Ապահովագրավճարն Ապահովադիրը պարտավոր է վճարել Պայմանագրով դրա ուժի մեջ մտնելու համար սահմանված ամսաթվից ոչ ուշ:
- 9.3. Ապահովագրավճարը Պայմանագրում նշված ժամկետներում չվճարելու դեպքում Պայմանագիրն ուժի մեջ չի մտնում:

10. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿՆՔՈՒՄԸ, ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԿԵՏԸ ԵՎ ԴԱՂԱՐԵՑՈՒՄԸ

10.1. Պայմանագիրը կնքվում է գրավոր և պետք է համապատասխանի ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրությամբ նախատեսված վավեր գործարքի ընդհանուր պայմաններին:

10.2. Ապահովագրական պայմանագիրն ուժի մեջ է մտնում կնքման օրվանից 10 (տասը) օր հետո, սակայն պայմանագրով սահմանված Ապահովագրավճարի վճարման օրվանից ոչ շուտ:

- 10.3. Պայմանագիր կնքելիս Ապահովադիրը պարտավոր է.
- 1. Ապահովագրողին հայտնում է իրեն հայտնի այն հանգամանքների մասին, որոնք ունեն էական նշանակություն ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու հավանականության և դրա տեղի ունենալու արդյունքում առաջացած հնարավոր վնասների չափը (ապահովագրական ռիսկ) որոշելու համար, եթե այդ հանգամանքները հայտնի չեն և չէին կարող հայտնի լինել Ապահովագրողին: Ամեն դեպքում էական են համարվում Ապահովագրողի կողմից Պայմանագրում նշված հանգամանքները,
 - 2. Ապահովագրողին ներկայացնում է ապահովագրության ենթակա անշարժ գույքի սեփականության իրավունքի վկայականը,
 - 3. Ապահովագրողին է ներկայացնում Ապահովադրի (Շահառուի)՝ ապահովագրման ենթակա գույքի հանդեպ գույքային շահը հաստատող փաստաթղթեր:

- 10.4. Պայմանագրի բոլոր փոփոխությունները և լրացումները ձևակերպվում են գրավոր՝ Կողմերի միջև լրացուցիչ համաձայնագրերի կնքման միջոցով:
- 10.5. Պայմանագրի գործողության ընթացքում Պայմանագրի կորստի դեպքում Ապահովագրողը, Ապահովադրի գրավոր դիմումի հիման վրա, վերջինիս է տրամադրում Պայմանագրի կրկնօրինակը:
- 10.6. Պայմանագիրը կնքվում է մեկ տարի ժամկետով:
- 10.7. Ընդ որում Ապահովագրավճարի վճարման օր է համարվում.
1. Ապահովագրավճարի կանխիկ վճարման դեպքում՝ Ապահովագրողի դրամարկղ դրամական միջոցների վճարման օրը:
 2. Ապահովագրավճարի անկանխիկ վճարման դեպքում՝ Ապահովադրի հաշվարկային հաշվից Ապահովագրողի հաշվարկային հաշվին դրամական միջոցների փոխանցման օրը:
- 10.8. Պայմանագրի գործողության ժամկետն ավարտվում է Պայմանագրում որպես Պայմանագրի ավարտման օր հանդիսացող օրվա ժամը 23:59-ին:
- 10.9. Ապահովագրությունը տարածվում է Պայմանագրի ուժի մեջ մտնելուց հետո տեղի ունեցած Ապահովագրական պատահարների վրա:
- 10.10. Պայմանագիրը դադարում է գործել հետևյալ դեպքերում.
1. Ապահովագրողի կողմից Պայմանագրով նախատեսված իր պարտականություններն ամբողջ ծավալով կատարելու դեպքում,
 2. այն դեպքում, երբ Ապահովադիրը Պայմանագրով սահմանված ժամկետներում և չափով Ապահովագրավճարի վճարումը չի կատարել:
 3. դատարանի կողմից Պայմանագիրն անվավեր ճանաչելու մասին որոշում ընդունելու դեպքում,
 4. ՀՀ գործող օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Ապահովագրողի սննկացման դեպքում,
 5. Ապահովադրի (Շահառուի) կողմից գույքի օտարման դեպքում,
 6. Ապահովագրողի և Ապահովադրի փոխադարձ համաձայնությամբ,
 7. Ապահովադրի կողմից Ապահովագրողին կեղծ տեղեկություններ հայտնելու դեպքում
 8. ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված այլ դեպքերում:
- 10.11. Եթե Պայմանագիրը վաղաժամկետ դադարում է Ապահովագրական պատահարի ի հայտ գալու հնարավորության վերանալու պատճառով և Ապահովագրական ռիսկի գոյությունը դադարում է Ապահովագրական պատահարից գատ այլ հանգամանքներից ելնելով (օրինակ ապահովագրված գույքի ոչնչացումը ոչ ապահովագրական պատահարի հետևանքով), Ապահովագրողը վերադարձնում է Ապահովադրին Պայմանագրի գործողության ժամկետի չլրացած օրերի համար համամասնորեն հաշվարկված Ապահովագրավճարը՝ նվազեցված Ապահովագրողի հաստատուն գործառնական ծախսերով (Ապահովագրավճարի 42.05%), ինչպես նաև վճարված և վճարման ենթակա հատուցումների չափով, եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ:

ՀՐԴԵՀԻՑ, ԲՆԱԿԱՆ ԱՂԵՏՆԵՐԻՑ ԵՎ ԳՈՒՑՔԻՆ ՀԱՍՎԱԾ ԱՅԼ ՎՆԱՍՆԵՐԻՑ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Վերադարձման ենթակա Ապահովագրավճարի մի մասը հաշվարկվում է համաձայն հետևյալ բանաձևի՝

$$ՎԱ = \frac{(U - 42.05\% * U) * n}{N} - Հ,$$

U՝ Պայմանագրով վճարված Ապահովագրավճարը,
42.05%*U՝ Ապահովագրողի հաստատուն գործառնական ծախսերը,
n՝ Պայմանագրի գործողության ավարտին մնացած ամբողջական ամիսները,
Հ՝ վճարված և վճարման ենթակա ապահովագրական հատուցումներ,
N՝ ամբողջական ամիսների քանակը, որոնց ժամկետով կնքվել է Պայմանագիրը,
ՎԱ՝ վերադարձման ենթակա Ապահովագրավճարը:

10.12. Սույն Պայմանների 10.11. կետում նշված հանգամանքներից տարբեր այլ հանգամանքներում Պայմանագրի լուծման դեպքում Ապահովագրավճարը չի վերադարձվում, բացառությամբ ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերի:

11. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՌԻՍԿԻ ՄԵԾՍՑՄԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐԸ

11.1. Պայմանագրի գործողության ընթացքում Ապահովադիրը (Շահառուն) պարտավոր է անհապաղ, սակայն ոչ ուշ, քան 24 ժամվա ընթացքում Ապահովագրողին տեղեկացնել Պայմանագրի կնքման պահին Ապահովագրողին ապահովագրության օբյեկտների վերաբերյալ հայտնած էական հանգամանքներում տեղի ունեցած և իրեն հայտնի դարձած փոփոխությունների մասին, եթե այդ փոփոխությունները զգալի ազդեցություն կարող են ունենալ ապահովագրական ռիսկի մեծացման վրա:

11.2. Ապահովագրական ռիսկը մեծացնող հանգամանքները ներառում են, սակայն չեն սահմանափակվում հետևյալներով.

- գույքի օտարումն այլ անձի,
- օգտագործման կամ տիրապետման իրավունքի փոխանցումն այլ անձի,
- լիզինգի, գրավի, վարձույթի, վարձակալության պայմանագրով գույքի տրամադրումն այլ անձի,
- ապահովագրված գույքի տեղակայման շենքերում կամ տարածքներում շինմոնտաժային և/կամ վերկանգնողական աշխատանքների անցկացումը,

11.3. Ապահովադրի՝ Պայմանագրի պայմանների փոփոխմանը չհամաձայնելը և ռիսկի մեծացմանը համապատասխան լրացուցիչ Ապահովագրավճարի վճարումից հրաժարվելը համարվում է Ապահովադրի համաձայնությամբ Պայմանագրի վաղաժամկետ դադարեցում: Պայմանագիրը վաղաժամկետ դադարեցված է համարվում Ապահովադրի՝ Պայմանագրի պայմանների փոփոխմանը չհամաձայնելու և ռիսկի մեծացմանը համապատասխան լրացուցիչ Ապահովագրավճարի վճարումից հրաժարվելու պահից:

- 11.4. Եթե Ապահովադիրը (Շահառուն) Ապահովագրողին չհայտնի Պայմանագրի կնքման պահին իր կողմից հայտնած հանգամանքներում տեղի ունեցած էական փոփոխությունների մասին և եթե այդ հանգամանքները հանգեցնեն վնասի առաջացման, ապա Պայմանագիրը համարվում է վաղաժամկետ դադարեցված այն պահից, երբ Ապահովագրողին հայտնի են դարձել ապահովագրական ռիսկի մեծացմանը հանգեցնող հանգամանքերի առաջացումը:
- 11.5. Ապահովագրողն իրավունք չունի պահանջել Պայմանագրի խզում, եթե ապահովագրական ռիսկի մեծացմանը հանգեցնող հանգամանքները վերջինիս կողմից դրանց մասին տեղեկացման պահին վերացել են:

12. ԿՈՂՄԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- 12.1. Ապահովադիրն իրավունք ունի՝
 - 1. ծանոթանալ սույն Պայմաններին,
 - 2. Պայմանագրի պայմաններում փոփոխություններ կատարելու առաջարկ ներկայացնել Ապահովագրողին,
 - 3. Սույն Պայմաններին և ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան վաղաժամ դադարեցնել Պայմանագիրը,
 - 4. ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով ստանալ տեղեկություններ Ապահովագրողի մասին,
 - 5. Պայմանագրում նշված Շահառուին փոխարինել մեկ այլ անձով՝ այդ մասին գրավոր տեղեկացնելով Ապահովագրողին մինչ արդեն իսկ նշանակված Շահառուն կկատարի Պայմանագրով նախատեսված պարտականություններից որևէ մեկը կամ Ապահովագրողին ապահովագրական հայտ կներկայացնի,
 - 6. Այն դեպքում, երբ Պայմանագրով որպես Շահառու նշանակված չէ այլ անձ, Պայմանագրի պայմաններին համապատասխան ստանալ Ապահովագրական հատուցում:
- 12.2. Ապահովադիրը պարտավոր է՝
 - 1. Պայմանագրի կնքման ընթացքում Ապահովագրողին հայտնել իրեն հայտնի այն հանգամանքների մասին, որոնք կարող են էական նշանակություն ունենալ Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու հավանականության և դրա հետևանքով առաջացած հնարավոր վնասների չափը որոշելու համար, եթե այդ հանգամանքներն Ապահովագրողին հայտնի չեն և չեն կարող հայտնի լինել: Ամեն դեպքում էական են համարվում Ապահովադիրի կողմից Ապահովագրողին հաղորդված և Պայմանագրով նախատեսված հանգամանքները,
 - 2. Պայմանագրով սահմանված Ապահովագրավճարը վճարել ժամանակին Պայմանագրում նշված չափերով և կարգով,
 - 3. հետևել հակահրդեհային անվտանգության կանոններին, հետևել աշխատանքների արտադրական գործընթացին, ապահովագրված գույքի, ինչպես նաև այն շինությունների և կառույցների պահպանման, շահագործման և տեխնիկական սպասարկման նորմերին, որոնցում գտնվում է այդ գույքը, ժամանակին կատարել անհրաժեշտ վերանորոգման և կանխարգելիչ աշխատանքները,

4. ձեռնարկել խելամիտ և հասանելի միջոցառումներ հնարավոր վնասի կանխարգելման և նվազեցման համար,
 5. վարել ապահովագրված ապրանքանյութական արժեքների հաշվառում և ապահովել հաշվառման փաստաթղթերի պահպանությունը:
 6. Պատշաճ կարգով կատարել սույն Պայմանագրով նախատեսված այլ պարտավորությունները:
- 12.3. Ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող դեպքի ի հայտ գալու ժամանակ Ապահովադիրը պարտավոր է.
1. անհապաղ, բայց դեպքի տեղի ունենալու մասին իրեն հայտնի դառնալու պահից ոչ ուշ, քան 24 (քսանչորս) ժամվա ընթացքում դիմել համապատասխան իրավասու մարմիններին և ապահովել տեղի ունեցած դեպքի փաստաթղթային ձևակերպումը և հաստատումը՝ պատահարի պատճառների, ընթացքի, հետևանքների, պատճառված վնասի բնույթի և չափի մասին,
 2. ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցներ վնասի կանխարգելման և նվազեցման ուղղությամբ, այդ թվում այնպիսի միջոցներ, որոնք գրավոր կերպով առաջարկվել են Ապահովագրողի կողմից, այսինքն գործել այնպես, ինչպես կգործեր, եթե գույքը ապահովագրված չլիներ,
 3. դեպքի տեղի ունենալու մասին իրեն հայտնի դառնալու պահից անհապաղ, սակայն ոչ ուշ, քան 20 /քսան/ րոպեի ընթացքում, իսկ տեղեկացնելուն խոչընդոտող հանգամանքների վերացումից հետո՝ անհապաղ, Ապահովագրողին կամ նրա ներկայացուցչին հեռախոսազանգով կամ գրավոր դիմումով, ֆաքսիմիլային կապով կամ հեռագրով տեղեկացնել տեղի ունեցած պատահարի վերաբերյալ՝ նշելով դրա հնարավոր պատճառները և հանգամանքները, դեպքը տեղի ունենալու ժամանակը, վնասի բնույթը, ինչպես նաև.
 - 1) Պայմանագրի համարը և կնքման ամսաթիվը,
 - 2) վնասված օբյեկտի տեղակայման հասցեն,
 - 3) վնասի առաջացման ամսաթիվը և ժամը,
 - 4) վնասի բնույթը, առաջացման պատճառները և հանգամանքները,
 - 5) վնասի առաջացման ժամանակ Ապահովադրի կողմից իրականացված գործողությունները,
 - 6) վնասի մոտավոր չափը:
 4. Ապահովագրական պատահարի վերաբերյալ հայտնելուն խոչընդոտող հանգամանքների առկայության ապացուցման պարտականությունը կրում է Ապահովադիրը,
 5. Դեպքի վայրում Ապահովադիրն իրավունք ունի տեղափոխություններ կատարել այն դեպքում, եթե դա պահանջվում է իրավասու մարմինների կողմից՝ ելնելով անվտանգության կամ վնասի չափի նվազեցման միտումներից: Այն դեպքում, երբ անհնար է ապահովագրված գույքը պահպանել այն վիճակում, որում այն հայտնվել է դեպքից հետո, Ապահովադիրը պարտավոր է ֆիքսել դեպքի հետևանքով առաջացած բոլոր

վնասվածքները լուսանկարման, տեսաձայնագրման միջոցով՝ այդ տեղեկությունները տրամադրելով Ապահովագրողին,

6. Ապահովագրողին կամ նրա ներկայացուցչին հնարավորություն ընձեռել վնասված գույքը զննելու և հետազոտելու՝ վնասների պատճառների, չափի և այլ հանգամանքների հայտնաբերման նպատակով, ինչպես նաև Ապահովագրողի պահանջով ապահովել իր ներկայացուցչի ներկայությունը վնասված գույքի զննման ժամանակ,
7. Հայտային դիմումը լրացնել դեպքի մասին Ապահովադրին/Շահառուին հայտնի դառնալուց 2 /երկու/ ամսվա ընթացքում: Բացառություն են կազմում այն դեպքերը, երբ Ապահովադիրը և/կամ Շահառուն ներկայացնում են սահմանված ժամկետը խախտելու հիմնավոր պատճառներ: Ապահովագրողին հատուցման հայտային դիմում ներկայացնելիս, ներկայացնել հետևյալ փաստաթղթերը.
 - 1) Պայմանագիր,
 - 2) Ապահովագրողի մոտ Ապահովադրի (Շահառուի) շահերը ներկայացնելու իրավունք ընձեռող լիազորագիր,
 - 3) գույքի արժեքը հաստատող (եթե այդպիսիք առկա են) փաստաթղթեր,
 - 4) Ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող դեպքի օրվա դրությամբ Ապահովագրված գույքի նկատմամբ Ապահովադրի սեփականության իրավունքը և այլ գույքային շահը հաստատող փաստաթղթեր (սեփականության իրավունքի վկայական, առք ու վաճառքի պայմանագիր),
 - 5) վնասված գույքի ցանկը՝ նշելով դրա արժեքը Ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող դեպքի օրվա դրությամբ, ինչպես նաև պահպանված և փրկված գույքի ցանկը՝ ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող դեպքի օրվա դրությամբ,
 - 6) Շարժական գույքի հետ կապված ապահովագրական հատուցում ստանալու մասին դիմում ներկայացման դեպքում, որն ապահովագրված է միայն «ՆԵՐԽՈՒԺՄԱՆ ՄԻՋՈՑՈՎ ԳՈՂՈՒԹՅՈՒՆ, ԿՈՂՈՊՈՒՏ», «ԵՐՐՈՐԴ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱԿԱՕՐԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ» ռիսկերից, ներկայացնել քրեական գործ հարուցելու մասին որոշում:
 - 7) օրենքով համապատասխան պատահարը քննելու իրավասություն ունեցող իրավասու մարմինների կողմից տրված փաստաթղթեր՝ տեղեկանքներ, որոշումներ, վճիռներ և այլն, որոնցում ամբողջությամբ նշված է .
 - պատահարի վայրը, տեղի ունենալու ամսաթիվը, ժամը, պատճառները, հանգամանքները, նշված մարմինների (պաշտոնատար անձանց) այդ վայր ժամանելու ամսաթիվը և ժամը, վնասված ապահովագրված գույքի անվանումը, վնասների բնույթը և դրանց ցանկը,
 - ապահովագրված գույքի սեփականատիրոջ անուն/ազգանուն/հայրանուն,

- տեղի ունեցած իրավախախտումը, վարչական տույժի ենթարկելու որոշումը, այլ տեղեկություններ, որոնք որպես կանոն պետք է նշված լինեն նման բնույթի փաստաթղթերի մեջ,
 - գողության, կողոպուտի կամ ավազակության հատկանիշներով հարուցված քրեական գործով վերջնական որոշում /այդ թվում քրեական գործի վարույթը կասեցնելու որոշում/:
- 8) օդերևութաբանական կամ սեյսմիկ ծառայության պետական հաստատության կողմից համապատասխան բնական աղետի բնույթը և տևողությունը հաստատող տեղեկություններ,
- 9) Ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող դեպքի ի հայտ գալու փաստը, վնասի առաջացման հանգամանքները և պատճառները, պատճառված վնասի չափը, ապահովագրված գույքի արժեքը, ապահովագրված գույքի և Ապահովագրական հատուցման ստացման նկատմամբ Ապահովադրի (Շահառուի) իրավունքները հաստատող այլ փաստաթղթեր: Եթե համապատասխան իրավասու մարմինները հրաժարվել են տրամադրել Ապահովադրին որևէ փաստաթուղթ, ապա Ապահովադրի (Շահառուն) Ապահովագրողին է ուղարկում իր կողմից վերոհիշյալ մարմիններին ուղարկված համապատասխան հարցման և դրա գրավոր պատասխանի կրկնօրինակը:
8. Ապահովագրողին փոխանցել բոլոր փաստաթղթերը և ապացույցները, հայտնել իրեն հայտնի ողջ տեղեկությունները, որոնք անհրաժեշտ են Ապահովագրողին ապահովագրական պատահարի առաջացման մեջ մեղավոր անձանց նկատմամբ հետադարձ պահանջի իրավունքի (սուբրոգացիա) իրականացման համար:
9. Իրեն հայտնի դառնալուց անմիջապես հետո Ապահովագրողին տեղեկացնել կորած ապահովագրված գույքի գտնվելու վայրի մասին, եթե վերջինս գտնվել է ու հանձնվել Ապահովադրին (Շահառուին): Ապահովագրված գույքի վերադարձման դեպքում Ապահովագրողին վերադարձնել վճարված Ապահովագրական հատուցումը՝ մասհանելով վնասների վերացման համար կատարված ծախսերը, եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ,
10. Ապահովագրողին անմիջապես հայտնել երրորդ անձանցից կորստի ենթարկված, ոչնչացված կամ վնասված ապահովագրված գույքի դիմաց փոխհատուցում ստանալու մասին:
11. Ապահովադրի կողմից Պայմանագրից կամ սույն Պայմաններից բխող պարտականությունների չկատարման դեպքում, բացառությամբ Ապահովագրավճարի վճարման պարտավորության, այդ պարտավորությունները հավասար կերպով տարածվում են Շահառուի վրա, որը տեղյակ է սույն պայմանագիրը հոգուտ իրեն կնքված լինելու մասին: Այդ պարտավորությունների չկատարումը Շահառուի կողմից բերում է նույն հետևանքների, ինչ Ապահովադրի կողմից դրանց չկատարման դեպքում:
- 12.4. Ապահովագրողն իրավունք ունի՝

ՀՐԴԵՀԻՑ, ԲՆԱԿԱՆ ԱՂԵՏՆԵՐԻՑ ԵՎ ԳՈՒՅՔԻՆ ՀԱՍՎԱԾ ԱՅԼ ՎՆԱՍՆԵՐԻՑ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

1. ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Պայմանագիրն անվավեր ճանաչել, եթե Պայմանագրի կնքումից հետո հաստատվի, որ Ապահովադիրն Ապահովագրողին կանխամտածված հաղորդել է կեղծ տեղեկություններ այն հանգամանքների մասին, որոնք էական նշանակություն ունեն Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու հավանականության և դրանց հետևանքով առաջացած հնարավոր վնասների չափը որոշելու համար, և չվերադարձնել ապահովագրավճարը:
 2. ձեռնարկել այնպիսի միջոցներ, որոնք նրա կարծիքով անհրաժեշտ են վնասի նվազեցման համար,
 3. ինքնուրույն պարզել պատահարի արդյունքում առաջացած վնասի չափը և դրա առաջացման պատճառներն ու հանգամանքները, հիմնավոր կերպով հաստատել առաջացած վնասի չափը, ինչպես նաև հարցումներ ուղարկել իրավասու մարմիններին Ապահովագրական պատահարի նախանշաններ ունեցող դեպքի փաստը, պատճառը և պատճառված վնասի չափը հաստատող փաստաթղթերի ստացման նպատակով,
 4. հետաձգել Ապահովագրական հայտի վերջնական կարգավորման մասին որոշման ընդունումը, մինչև Ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող դեպքի բոլոր հանգամանքների պարզաբանումը, այդ թվում մինչև իրավասու մարմինների կողմից վերջիններիս ուղղված գրավոր հարցումների պատասխանները ստանալը, ապահովագրված գույքի վնասման, կորստի կամ ոչնչացման հետևանքով քրեական գործի հարուցման դեպքում՝ մինչև դատարանի կողմից օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտի կայացումը կամ քրեական գործով վարույթը կարճումը,
 5. մերժել Ապահովագրական հատուցման վճարումը՝ Պայմանագրով և/կամ սույն Պայմաններով սահմանված Ապահովադրի (Շահառուի) պարտականությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման դեպքում,
 6. Շահառուից պահանջել Պայմանագրով Ապահովադրի վրա դրված, բայց նրա կողմից չկատարված պարտականությունների իրականացում,
- 12.5. Ապահովագրողը պարտավոր է՝
1. Պայմանագրի կնքման ժամանակ Ապահովադրին ծանոթացնել սույն Պայմաններին և տրամադրել մեկ օրինակ,
 2. մասնագիտական գործունեության ընթացքում չհրապարակել Ապահովադրի (Շահառուի) մասին ունեցած տեղեկություններն, այդ անձանց գույքային վիճակի վերաբերյալ տեղեկությունները՝ բացառությամբ օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերի:

13. ՎՆԱՍԻ ԶՍՓԻ ՈՐՈՇՄԱՆ ԵՎ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀՍՏՈՒՑՄԱՆ ՎՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

- 13.1. Պայմանագրին և սույն Պայմաններին համապատասխան Ապահովադրի կողմից Ապահովագրական պատահարի առաջացումը հաստատող փաստերի, պատճառների և վնասի չափի մասին բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերի

ներկայացումից հետո Ապահովագրողն առավելագույնը 5 (հինգ) աշխատանքային օրվա ընթացքում կայացնում է Ապահովագրական հատուցման վճարման/մասնակի վճարման կամ վճարումը մերժելու մասին որոշում:

- 13.2. Ապահովագրական հատուցում վճարելու մասին որոշում կայացնելուց հետո 5 (հինգ) աշխատանքային օրվա ընթացքում Ապահովագրողն իրականացնում է Ապահովագրական հատուցման վճարում:
- 13.3. Վնասի չափը որոշվում է Ապահովագրողի կողմից ապահովագրված գույքի զննման արդյունքում հաստատված տվյալների և Ապահովադրի կողմից ներկայացված և Ապահովագրողի կողմից ձեռք բերված փաստաթղթերի հիման վրա:
- 13.4. Ապահովագրական հատուցումը սահմանվում է պատճառված վնասի չափով, բայց չի կարող գերազանցել Պայմանագրով սահմանված Ապահովագրական գումարը: Ապահովագրական հատուցումը տրվում է Ապահովագրողի կողմից՝ նվազեցնելով Պայմանագրում նշված չհատուցվող գումարը (եթե այդպիսին սահմանված է):
- 13.5. Այն դեպքում, երբ Ապահովագրական հատուցման վճարումից հետո հայտնի է դառնում, որ Ապահովադիրը (Շահառուն) իրավունք չունեք ստանալ Ապահովագրական հատուցում, ապա ապահովագրական հատուցումը ստացած անձը պարտավոր է վերադարձնել Ապահովագրական հատուցումը Ապահովագրողին՝ Ապահովագրողի կողմից գրավոր պահանջ ներկայացնելուց հետո հնգօրյա ժամկետում:
- 13.6. Եթե Ապահովագրողը համաձայն չէ Ապահովագրական պատահարի բացահայտման համար կատարված փորձագիտական եզրակացությունների արդյունքների հետ, ապա Ապահովագրողը նշանակվում է կրկնակի փորձաքննություն:
- 13.7. Ապահովագրական հատուցման վճարման օր է համարվում անկանխիկ վճարման դեպքում՝ Ապահովագրողի (նրա ներկայացուցչի) հաշվարկային հաշվից Ապահովադրին (Շահառուին) դրամական միջոցների փոխանցման օրը, կանխիկ վճարման դեպքում՝ Ապահովագրողի դրամարկից Ապահովադրին կանխիկ գումարով դրա վճարման օրը:
- 13.8. Ապահովագրողն իրավունք ունի մերժել Ապահովադրին Ապահովագրական հատուցման վճարումը, եթե.
 1. Ապահովադիրը/Շահառուն Ապահովագրական պատահարի մասին իրեն հայտնի դառնալուց հետո Պայմանագրում նշված կարգով և ժամկետում այդ մասին չի տեղեկացրել Ապահովագրողին,
 2. Ապահովադիրը/Շահառուն կանխամտածված չի ձեռնարկել անհրաժեշտ և հասանելի միջոցներ վնասի չափի նվազեցման ուղղությամբ,
 3. Ապահովադիրը/Շահառուն Ապահովագրողին ներկայացրել է կեղծ կամ անարժանահավատ տեղեկություններ և/կամ փաստաթղթեր,
 4. Ապահովադիրը/Շահառուն Ապահովագրողին չի փոխանցել բոլոր այն փաստաթղթերն ու ապացույցները, որոնք Ապահովագրողին անհրաժեշտ են պատահարի առաջացման մեջ մեղավոր անձանց նկատմամբ հետադարձ պահանջի իրավունքի (սուբրոգացիա) իրականացման համար,

5. Վնասված գույքը վերանորոգվել է, մինչև Ապահովագրողի կողմից սույն Պայմաններին համապատասխան դրա զննումը, ինչը հնարավորություն չի տալիս հստակ որոշել Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու փաստը և առաջացած վնասների չափը,
6. Սույն Պայմաններով սահմանված Ապահովադրի կամ Շահառուի պարտավորությունները վերջիններիս որևէ մեկի կողմից խախտելու դեպքում
7. ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ դեպքերում:
- 13.9. Ապահովագրական հատուցման վճարման մերժման մասին որոշումը Ապահովադրին տրամադրվում է գրավոր կերպով՝ մերժման պատճառների հիմնավորմամբ:

14. ԿՐԿՆԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

- 14.1. Ապահովադիրը պարտավոր է տվյալ օբյեկտի գծով այլ ապահովագրական ընկերությունների հետ կնքված և կնքվելիք Պայմանագրերի մասին (որոնք գործում/գործելու են Պայմանագրի հետ միաժամանակ) 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում գրավոր տեղեկացնել Ապահովագրողին: Տվյալ ծանուցման մեջ պետք է նշված լինի վերոհիշյալ ապահովագրական ընկերության անվանումը, այդ ապահովագրական ընկերության հետ կնքված Պայմանագրի համարը, պայմանագրի գործողության ժամկետը, ապահովագրված ռիսկերը, ապահովագրական գումարը և չհատուցվող գումարը:
- 14.2. Եթե Ապահովադիրը կնքել է ապահովագրության պայմանագիր Պայմանագրում նշված օբյեկտի նկատմամբ մի քանի ապահովագրական ընկերության հետ (կրկնակի ապահովագրություն), ապա Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու դեպքում Ապահովագրական հատուցումը վճարվում է Պայմանագրում տվյալ ռիսկի գծով նշված Ապահովագրական գումարի և բոլոր ապահովագրության պայմանագրերում նշված Ապահովագրական գումարների հանրագումարի հարաբերության համամասնությամբ որոշված գումարի չափով, սակայն ոչ ավել, քան տվյալ պահին ապահովագրության օբյեկտի շուկայական արժեքն է:

15. ՍՈՒԲՐՈՂՉԱՑԻԱ

- 15.1. Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու արդյունքում Ապահովադրին պատճառված վնասից բխող նրա (Շահառուի) պահանջի իրավունքը վնասը պատճառած անձի նկատմամբ անցնում է Ապահովագրողին՝ նրա կողմից հատուցված գումարի մասով:
- 15.2. Ապահովագրողն իրեն անցած պահանջի իրավունքն իրականացնում է Ապահովադրի (Շահառուի) և վնասների համար պատասխանատու անձի միջև հարաբերությունները կարգավորող կանոնների պահպանմամբ:
- 15.3. Ապահովադիրը (Շահառուն) պարտավոր է Ապահովագրողին հանձնել իր պահանջի իրավունքը հավաստող փաստաթղթերն ու այլ ապացույցներ՝ հայտնելով Ապահովագրողի կողմից իրեն փոխանցված պահանջի իրավունքն իրականացնելու համար բոլոր անհրաժեշտ տեղեկությունները:

- 15.4. Եթե Ապահովադիրը (Շահառուն) հրաժարվել է Ապահովագրողի կողմից հատուցված վնասների համար պատասխանատու անձի նկատմամբ պահանջի իրավունքից, կամ այդ իրավունքն իրականացնելն անհնարին է դարձել Ապահովադիրի (Շահառուի) մեղքով, ապա Ապահովագրողը լրիվ կամ համապատասխան մասով ազատվում է ապահովագրական հատուցում վճարելուց և իրավունք ունի Ապահովադիրից պահանջելու վերադարձնել ավելորդ վճարված հատուցման գումարը:
- 15.5. Եթե Ապահովադիրը կամ Շահառուն երրորդ անձանցից իրեն պատճառված գույքային վնասի դիմաց ստացել է հատուցում, ապա Ապահովագրողը վճարում է միայն Պայմանագրի և սույն Պայմանների պահանջներով հաշվարկված հատուցման վճարման ենթակա գումարի և երրորդ անձանցից Ապահովադիրի/Շահառուի ստացած գումարի տարբերությունը:
- 15.6. Բոլոր այն դեպքերում, երբ Ապահովագրական հատուցում կատարելուց հետո պարզ է դառնում, որ դեպքն Ապահովագրական պատահար չէ և/կամ ենթակա չէ հատուցման, Ապահովագրողն իրավունք ունի Ապահովադիրից/Շահառուից ետ պահանջել վճարված հատուցման գումարը և լրացուցիչ ծախսերը:

16. ՎԵՃԵՐԻ ՔՆՆՈՒՄԸ

- 16.1. Սույն Պայմանների հիման վրա կնքված Պայմանագրերից բխող վեճերը լուծվում են բանակցությունների միջոցով: Բանակցությունների արդյունքում համաձայնության ձեռք չբերման դեպքում վեճերը քննվում են ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով:
- 16.2. Վնասի չափի վերաբերյալ վեճերի առաջացման դեպքում կողմերից յուրաքանչյուրն իրավունք ունի պահանջել լրացուցիչ փորձաքննության անցկացում: Լրացուցիչ փորձաքննությունն անց է կացվում այն պահանջած կողմի հաշվին: Եթե փորձաքննությունն անց է կացվել Ապահովադիրի հաշվին, և փորձաքննության արդյունքները ճանաչվել են Ապահովագրողի կողմից, ապա վերջինս հատուցում է Ապահովադիրին փորձաքննության եզրակացության մեջ նշված վնասի չափով: Ընդ որում՝ հատուցման ընդհանուր չափը չի կարող գերազանցել Ապահովագրական պատահարի պահին Ապահովագրողի պատասխանատվության ընդհանուր չափը: